

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/382/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7109212413
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7109212413.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov: 1/ A. S., bytom G., C. 3, zast. JUDr. Tomášom Cverčkom, advokátom, so sídlom Košice, Čajakova 5, 2/ O. M. Z., nar. X.X.XXXX, bytom XXXX O. V., S., BC. V 5R6, Y., 3/ G. V. Z., nar. X.X.XXXX, bytom XXX - XXX J. Xrd Z., D. S., BC. S XAX, Y., 4/ G. N., rod. S., bytom XXXXX N. B., Z., B.C. S Y., 5/ O. G., rod. S., nar. XX.X.XXXX, bytom F., I. XX a 6/ G. W., rod. S., nar. XX.X.XXXX, bytom Košice, Rovníková 3, žalobkyne v 5. a 6. rade zastúpené JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom, so sídlom Košice, Južná trieda 28, proti žalovanej: Technická univerzita v Košiciach, Letná 9, Košice, IČO: 00397610, o zaplatenie 23.079,19 € istiny s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku 23C/192/2009-344 zo 14.11.2016 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Z a m i e t a návrh žalovanej na prerušenie konania.

A. žalobcom v X., 5. a 6. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

R. v 2., 3. a 4. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 11.539,60 € za obdobie od 23.7.2009 do 24.7.2012, žalobcovi v 2. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 1.923,50 € od 23.7.2009 do 7.8.2012, žalobkyňi v 3. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 1.923,50 € od 23.7.2009 do 7.8.2012, žalobkyňi v 4. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 3.847,- € od 23.7.2009 do 7.8.2012, žalobkyňi v 5. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 1.923,50 € od 23.7.2009 do 24.7.2012 a žalobkyňi v 6. rade 8,5 % úroky z omeškania ročne zo sumy 1.923,50 € od 23.7.2009 do 24.7.2012, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 11.539,60 € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade, v časti sumy 1.923,50 € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade, v časti sumy 1.923,50 € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobkyňi v 3. rade, v časti sumy 3.847,- € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobkyňi v 4. rade, v časti zaplatenia sumy 1.923,50 € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobkyňi v 5. rade a v časti zaplatenia sumy 1.923,50 € spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania ročne od 1.10.2008 do 22.7.2009 vo vzťahu k žalobkyňi v 6. rade (II.) a priznal žalobcom v 1., 2., 3., 4., 5. a 6. rade voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III.), a tiež nárok na náhradu trov

odvolacieho konania v rozsahu 100 % (IV.). Slovenskej republike priznal nárok na náhradu vynaložených výdavkov vo výške 156,81 €, ktorú je žalovaná povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (V.) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I súdny poplatok vo výške 1.384,50 € za odvolanie podané proti rozsudku 23C/192/2009-111, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (VI.).

2. Rozhodol tak o žalobe podanej žalobcami v 1. a 4. rade a právnymi predchodcami žalobcov v 2. a 3., 5. a 6. rade M.L. (pôvodne žalobca v 2. rade) a U.L. (pôvodne žalobca v 3. rade) proti žalovanej, ktorou sa domáhali zaplata celkom sumy 23.079,19 € istiny, a to žalobcovi v 1. rade 11.539,60 €, žalobcovi v 2. rade 3.847 €, žalobcovi v 3. rade 3.847 € a žalobkyňi v 4. rade 3.847 €, spolu s 8,5 % úrokmi z omeškania od 1.10.2008 do zaplata na tom skutkovom základe, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX v kat. úz. H., P. G. - R., P. G. II, ktoré nadobudli reštitúciou podľa zákona č. 229/1991 Zb. a žalovaná pozemky užíva na podnikateľské účely, konkrétne parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XXX, XXXX/XXX a parc. č. XXXX/XXX v celkovej výmere XXXX m² bez právneho dôvodu a uzavretia nájomnej zmluvy (ktorú nie je ochotná uzavrieť), pričom v roku 2007 nezaplatila za ich užívanie nájomné ani žiadnu náhradu. Z tohto dôvodu sa žalobcovia domáhali od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného 3,112 €/ m² a 23.079,19 € ročne (3,112 x 7.415 m²) určeného znaleckým posudkom podľa vyhl. č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.

3. Súd prvej inštancie rozhodol o žalobe prvýkrát rozsudkom č.k. 23C/192/2009-111 zo dňa 9.9.2010, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade A. S. sumu XX.XXX,XX €, žalobcovi v 2. rade M. S. sumu 3.847,- €, žalobcovi v 3. rade U.L. sumu 3.847,- € a žalobkyňi v 4. rade G. N. sumu 3.847,- € s 8,5 % úrokmi z omeškania od 1.10.2008 do zaplata, do 15 dní od doručenia rozsudku, žalovanej uložil tiež povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I sumu 1.541,32 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. až 4. rade na účet ich právnej zástupkyne trovy konania vo výške 7.606,51 €, do 3 dní od vyhlásenia rozsudku. Na základe odvolania podaného žalovanou Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 11Co 103/2011-148 z 27.6.2012 potvrdil napadnutý rozsudok vo veci samej, okrem výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcom úroky z omeškania, zmenil rozsudok vo výroku o splatnosti prisúdenej istiny tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom prisúdené sumy v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcom úroky z omeškania a vo výrokoch o trovách konania a trovách štátu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie stupňa na ďalšie konanie. Rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 23C/192/2009-111 z 9.9.2010 v spojení s rozsudkom 11Co 103/2011-148 nadobudol právoplatnosť dňa 8.7.2012. Následne súd prvej inštancie o nároku v zrušenom rozsahu (v časti uplatnených úrokov z omeškania s prísl.) rozhodol rozsudkom č.k. 23C/192/2009-186 zo dňa 1.2.2013, proti ktorému žalovaná podala odvolanie a proti právoplatnému rozsudku č.k. 23C/192/2009-111 zo dňa 9.9.2010 podala žalovaná v zákonnej lehote dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3Cdo 288/2013-259 z 3.10.2013 zrušil dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach 11Co/103/2011-148 z 27.6.2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu procesnej vady konania v zmysle ust. § 337 písm. b) O.s.p., ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie (nedostatok podmienky konania podľa § 103 O.s.p.). Krajský súd v Košiciach uznesením 11Co/133/2014-307 z 31.3.2016 zrušil odvolaniami napadnuté rozsudky č.k. 23C/192/2009-111 z 9.9.2010 a 23C/192/2009-186 z 1.2.2013 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s pokynom, aby konal s dedičmi zomrelých žalobcov M.L. a U. S. ako ich právnymi nástupcami, ktorí prevzali práva zomrelých žalobcov, o ktorých sa v prejednávanej veci koná (§ 107 ods. 1, 3 O.s.p.), aby s poukazom na ust. § 154 ods. 1 O.s.p. vyzval žalobcov, resp. ich právnych nástupcov na oznámenie, či (a v akej výške) boli dlžné sumy žalovanou zaplataené a či aj napriek tomu trvajú na podanej žalobe a v akom rozsahu, a v kladnom prípade vec opätovne prejednal a o žalobe rozhodol, v novom rozhodnutí zároveň opätovne posúdil, či žalovaná má poplatkovú povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku 23C 192/2009-111 a rozhodol v ňom o trovách celého konania, ako aj o trovách štátu (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

4. Žalobkyne v 5. a 6. rade (právne nástupkyne pôvodného žalobcu neb. U.L.) podaním zo 14.6.2016 oznámili súdu, že žalovaná dňa 24.7.2012 zaplatila ich právnemu predchodcovi dlžnú sumu 3.847 €, preto vzali podanú žalobu v tejto časti späť o zaplataenie sumy (istiny) 3.847 €, alternatívne žalobkyňa v 5. rade vzala späť žalobu v časti sumy 1.923,50 € a žalobkyňa v 6. rade v časti sumy 1.923,50 €. Podaním zo 6.10.2016 oznámila právna zást. žalobcov v 1., 2., 3. a 4. rade, že žalovaná zaplatila žalobcovi v 1. rade sumu 11.539,60 € dňa 24.7.2012, pôvodnému žalobcovi v 2. rade zaplatila sumu 3.847,- €

dňa 7.8.2012, žalobcov v 3. rade sumu 3.874,- € dňa 24.7.2012, žalobcov v 4. rade sumu 3.847,- € dňa 7.8.2012, preto žalobcovia navrhli v tejto časti konanie zastaviť a upravili žalobný návrh v časti požadovaných úrokov z omeškania. Po doručení podaní žalobcov žalovanej, táto sa k späťvzatiu žaloby nevyjadrila a neoznámila súdu žiadne námietky.

5. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní postupoval podľa príslušných ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2016 (ďalej len „CSP“), pokračoval v konaní s právnymi nástupcami zomrelého žalobcu M.L., zomr. X.X.XXXX, ktorými sú deti poručiteľa: 1/ O. M. Z., rod. Z., nar. X.X.XXXX a 2/ G. V. Z., rod. Z., nar. X.X.XXXX, obaja bytom S., Y. (osvedčenie o dedičstve sp. zn. XXD 308/2011, Dnot 103/2011 z 15.6.2011 na č.l. 244 - 252) a s právnymi nástupcami zomrelého žalobcu U. S., zomr. XX.XX.XXXX, ktorými sú deti poručiteľa: 1/ O. G., rod. S., nar. XX.X.XXXX, bytom F., I. 31 a 2/ Karolína W., rod. S., nar. XX.X.XXXX, bytom G., F. X (osvedčenie o dedičstve sp. zn. 24D 19/2015, Dnot 14/2015 zo dňa 1.7.2015). Nariadil vo veci pojednávanie na deň 14.11.2016, na ktoré sa žalovaná nedostavila, svoju neúčasť neospravedlnila, a preto súd v súlade s § 180 CSP na tomto pojednávaní spor prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovanej, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy, nakoľko nezistil dôvody pre odročenie pojednávania v zmysle ust. § 183 a § 184 CSP. Za nesporné považoval, že žalovaná je vlastníkom stavieb, ktoré sa nachádzajú na parcelách evidovaných na LV 12757 v kat. úz. Terasa, Obec G. - R., okr. G. II, parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX, 5489/75, XXXX/XXX, parcela č. XXXX/XXX je plocha okolo budov a parc. č. XXXX/XXX sa nachádza mimo oploteného areálu, podľa vyjadrení žalovanej táto rešpektuje stav zapísaný v evidencii nehnuteľností, pričom mala záujem o mimosúdne vysporiadanie, avšak k dohode medzi stranami nedošlo. Poukázal na stanovisko žalovanej vo vyjadrení doručenom súdu dňa 28.6.2010, v ktorom žalovaná vo veci nemala zásadné pripomienky k znaleckému posudku č. 36/2010, na pojednávaní dňa 9.9.2010 jej poverená zást. namietala, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo vydržaním podľa ust. § 135c) a § 151 OZ, avšak nenavrhol vykonanie ďalších dôkazov. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcami v 1., 2., 3., 4., 5., a 6. rade, súd konanie v časti istiny a úrokov z omeškania za obdobie od 1.10.2008 do 22.7.2009 (podanie žaloby) zastavil. Vec právne posúdil podľa ustanovení § 451 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 a § 10b nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2010 a konštatoval, že v danom spore bolo už prvoinštančným a krajským súdom ustálené, že žalovaná istina predstavovala dlžné sumy titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalobcovia uplatnili podanou žalobou proti žalovanej na tom skutkovom základe, že užíva pozemky vlastnícky im patriace zapísané na LV č. XXXXX v k. ú. H., Obec G. - R. bez nájomnej zmluvy alebo inej dohody, a za r. 2007 napriek výzvam im za užívanie nehnuteľností nezaplatila žiadnu náhradu. Súd akcentoval skutočnosť, že žalovaná rešpektuje stav zapísaný v evidencii nehnuteľností a že v dňoch 25.7.2012 a 8.8.2012 uhradila žalobcom žalovanú sumu. Napriek argumentom uvedeným v podaných odvolaniach a dovolaní, nenavrhol vo veci vykonať ďalšie dôkazy, ani sa nedostavila na pojednávanie a svoju neúčasť neospravedlnila. Predmetom konania po späťvzatií žaloby v časti dlžnej istiny a úrokov z omeškania do dňa doručenia žaloby žalovanej, zostal nárok žalobcov na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny počnúc dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanej. Súd prvej inštancie vyšiel zo zistenia, že v danom prípade čas splnenia nie je stanovený právnym predpisom, nebol medzi stranami dohodnutý a žalobcovia nepreukázali, že by výzvou vyzvali žalovanú na plnenie bezdôvodného obohatenia v konkrétnej čiastke, preto dospel k záveru, že žalovaná bola povinná splniť dlh v prvý deň po doručení žaloby, ktorú možno považovať za výzvu na plnenie zo strany veriteľov, a pokiaľ žalobu prevzala dňa 22.7.2009, nasledujúcim dňom 23.9.2009 sa dostala do omeškania so zaplatením dlhu, preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom v 1. až 6. rade úroky z omeškania z dlžných súm od 23.7.2009 až do zaplatenia v nimi uplatnenej výške 8,5 % ročne súladnej s vykonávacím predpisom, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 251, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, zásady procesnej zodpovednosti žalovanej za čiastočné zastavenie konania a vzhľadom na úspech žalobcov v ostatnej časti, priznal žalobcom 100 % náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti konečného rozhodnutia. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 ods. 1, čl. 4 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP súd prvej inštancie priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej, ktoré mu vznikli zaplatením odmeny znalcovi Ing. U. D. za vypracovaný znalecký posudok č. 36/2010 vo výške 156,81 € zo štátnych rozpočtových prostriedkov, priznanej právoplatným uznesením č.k. 23C/192/2009-94 z 20.4.2010. O povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok vo výške 1.384,50 € (6 % zo sumy 23.080,60 €) za odvolanie podané proti rozsudku 23C/192/2009-111 z 9.9.2010, súd rozhodol podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a), ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a položky č. 1 písm.

a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu cit. zákona, pretože žalovanej podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť bez ohľadu na poplatkovú povinnosť za podaný odpor proti platobnému rozkazu, ktorú si doposiaľ nesplnila.

6. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, v ktorom opísala doterajší priebeh konania a uviedla, že na základe potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Košiciach 11Co/103/2011-148 z 27.6.2012 v lehote určenej na plnenie, vyplatila žalobcom 1. až 4. rade ich peňažné nároky a zároveň v zákonnej lehote podala dovolanie proti tomuto rozsudku na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktoré však nemalo odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia. Poukázala na to, že uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 288/2013 z 3.10.2013 bol dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach 11Co/103/2011-148 z 27.6.2012 zrušený z dôvodu podľa ust. § 237 ods. 1 písm. b) O.s.p., pretože odvolací súd konal so žalobcom v 2. rade M.L., ktorý dňa 3.5.2011 zomrel, a nemal preto spôsobilosť byť účastníkom konania. Krajský súd v Košiciach po vrátení veci zistil právnych nástupcov zomrelých žalobcov M. S. a U. S., s ktorými pokračoval v konaní, vyzval ich na vyjadrenie k žalobe a k rozsahu uplatneného nároku, ako aj na oznámenie, či žalovaná plnila, kedy a v akom rozsahu a uznesením č.k. 11Co/133/2014-307, 11Co/136/2014 z 31.3.2016 zrušil rozsudky 23C/192/2009-111 zo dňa 9.9.2010 a 23C/192/2009-186 zo dňa 1.2.2013 a vec vrátil súdu prvej inštancie s pokynom, ako má postupovať v ďalšom konaní. Uviedla ďalej, že dňa 25.10.2016 jej bolo doručené predvolanie na nariadené pojednávanie vo veci na deň 14.11.2016 o 10.00 hod. a dňa 10.11.2016 mailom adresovaným Krajskému súdu v Košiciach jej právna zást. riadne ospravedlnila svoju neúčast' z dôvodu choroby a pripojila potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti (č. 822439) so začiatkom PN od 14.10.2016 (kópiu e - mailu zároveň pripojila k odvolaniu). Žalovaná uviedla, že rozsudok napáda v celom rozsahu a nesúhlasí s postupom súdu prvej inštancie, pokiaľ zastavil konanie v merite pôvodne uplatnenej žaloby bez predchádzajúceho uznesenia o zmene žaloby aj napriek skutočnosti, že žalobcom žalované sumy zaplatila na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 23C/192/2009 z 9.9.2010, ktorý bol mimoriadnym opravným prostriedkom zrušený. Citovala znenie ustanovení § 167 ods. 1, § 142 ods. 1 a 2 CSP a mala za to, že pre takto naformulovaný rozsudok (akoby plnila dobrovoľne), neboli splnené procesné podmienky a súd svojím postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Zo znenia II. časti výroku rozsudku, podľa žalovanej je navodená situácia, že súd procesne vychádzal z predpokladov ust. § 153 ods. 1 CSP, resp. § 153a O.s.p. (rozsudok na základe uznania nároku), teraz ust. §§ 282, 284 a 286 CSP, čo je v zásadnom rozpore s jej obranou (body 37., 39. a 46. odôvodnenia rozsudku). Citovala ďalej právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5M Cdo 17/2009, podľa ktorého „O bezdôvodné obohatenie získané plnením, ktorého právny dôvod odpadol, pôjde tiež v prípade poskytnutia plnenia na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia (zmieru), ktoré bolo neskôr v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku (obnovy konania, dovolania, či mimoriadneho dovolania), zrušené. Vo všetkých týchto prípadoch môže dôjsť k novému prejednaniu veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom pre plnenie a splnenie si hmotnoprávnej povinnosti. Tento právny dôvod trvá aj v prípade zrušenia rozsudku (zmieru), ktorý ho deklaroval, takže v takomto prípade nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až dotedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku“. Uviedla, že v danom prípade predmetom sporu je ušlý zisk žalobcov za r. 2007, na Okresnom súde Košice I sú podané ďalšie štyri žaloby tých istých účastníkov konania o ten istý nárok, t.j. o vydanie bezdôvodného obohatenia za ďalšie obdobia roky 2008, 2013 až 2015 pod sp. zn. 18C/139/2011, 35C/427/2015, 41C/433/2015 a 42C/433/2015. S poukázaním na ust. § 124 a § 126 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka mala za to, že napadnutým rozsudkom je založená situácia, že vlastník stavby je zviazaný výlučne na vydanie majetkového prospechu (resp. ujmy, náhrady), a to opakovane, bez ohľadu na odstránenie tohto z pohľadu žalobcov protiprávneho stavu. Poukázala na zásadu, z ktorej by mal súd vychádzať, že v súkromnom práve nemôže byť nikto nútený k udržiavaniu zodpovednostného právneho vzťahu s iným. V situácii, keď zákon nepriznáva vlastníčkovi stavby aktívnu vecnú legitímáciu na dosiahnutie usporiadania vzťahov s osobou vlastníka pozemku, je potrebné uzavrieť, že žaloba o zaplatenie majetkového prospechu (ujmy) týkajúcej sa užívania pozemku, je prípustná len spolu so žalobou reštitučnou. Na podporu svojho stanoviska poukázala na uznesenia sp. zn. II.ÚS 103/07-25, II.ÚS 389/09-20 a III.ÚS 99/2012-14, v ktorých Ústavný súd SR potvrdil správnosť rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 441/05-715 z 11.4.2006 a 7Co 15/2009-172 z 15.7.2009, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co 45/2010 z 23.3.2010, ktorými zamietli žalobu žalobcov o vydania bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného za užívanie pozemkov pre jej rozpor s ust. § 3 OZ, ako aj z dôvodu, že „v prípade, že vlastník pozemku

uplatňuje len zodpovednostné (sekundárne) nároky voči osobám, ktoré mu bránia v užívaní veci bez toho, aby sa zároveň (primárne) domáhal odstránenia protiprávneho stavu, jedná sa spravidla o výkon jeho práva v rozpore s dobrými mravmi. Nie je úlohou súdu vyvodzovať následky z porušenia práva bez toho, aby zároveň jeho rozhodnutím došlo k odstráneniu protiprávneho stavu a k nastoleniu stavu právnej istoty a tým napomáhať udržiavať protiprávny stav. V prípadoch existencie neoprávnenej stavby na cudzom pozemku je nevyhnutné, aby vlastník pozemku vyvodil z týchto skutkových okolností primárne svoje právo spôsobom vymedzeným v ust. § 135c Občianskeho zákonníka a neobmedzoval sa len na uplatňovanie sekundárnych zodpovednostných nárokov vyplývajúcich z existencie takéhoto stavu na jeho pozemku. Tieto nároky môže uplatňovať v zásade popri tomto spôsobe“ (citované z rozsudku Okresného súdu v Žiline 2C/53/2006-357 z 30.9.2009). Zo spisu vyplýva, že súd má vedomosť o podanom návrhu žalovanej vo veci určenia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, ktorý spor je vedený na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11C/205/2016. Vzhľadom na obsah uvedeného návrhu mala žalovaná za to, že sú dané dôvody na prerušenie konania v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP do právoplatného rozhodnutia v spore sp. zn. 11C/205/2016, navrhla preto navrhla napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) a b) CSP zrušiť a konanie prerušiť až do právoplatného skončenia sporu sp. zn. 11C 205/2016 vedeného na Okresnom súde Košice II.

7. Žalobcovia v 5. a 6. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej poukázali na to, že žalovaná ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, ktoré sa malo konať dňa 14.11.2016, doručila mailom na Krajský súd v Košiciach, ktorý vo veci nerozhodoval, a teda ho podala na nepríslušnom súde. Na pojednávaní dňa 14.11.2016 sudkyňa nemala k dispozícii žiadne ospravedlnenie od žalovanej, a preto vo veci mohla pojednávať podľa CSP. Navyše žalovaná mohla na pojednávanie poslať iného právnik z právneho oddelenia alebo sa dať zastúpiť iným advokátom, a teda neboli porušené práva žalovanej. K námietke žalovanej, že súd zastavil konanie v merite pôvodne uplatnenej žaloby rozsudkom zo dňa 14.11.2016 bez predchádzajúceho uznesenia o zmene žaloby, žalobcovia uviedli, že súd postupoval v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP, pokiaľ vzhľadom na späťvzatie časti žaloby, konanie v tejto časti zastavil, a preto postupom súdu nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalovanej. K námietke týkajúcej sa dobrovoľného plnenia, žalobcovia poukázali na to, že Najvyšší súd SR rozhodol uznesením 3Cdo 288/2013 zo dňa 3.10.2013, to znamená, že ak žalovaná nechcela uznať právo žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia, mala od nich žiadať vrátiť finančné prostriedky, lebo odvtedy jej začala plynúť premličiaca lehota (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. apríla 2016); žalovaná však do dnešného dňa nežiadala vrátiť finančné prostriedky ani nepodala žalobu o ich vrátenie. Nakoľko žalovaná už vydala žalobcom bezdôvodné obohatenie za r. 2007, tak nemohli žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia za to isté obdobie, lebo nebol dôvod žiadať takéto rozhodnutie. Ďalej poukázali na právny záver vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co 133/2014, cit.: „pretože žalovaná po rozhodnutí súdu prvého stupňa rozsudkom 23C192/2009-11 z 9.9.2010 zaplatila žalobcom prisúdené dlžné sumy, nemôžu byť žalobcovia už ohľadne tohto nároku úspešní, aj keď pôvodne bola žaloba podaná dôvodne“. Okresný súd bol viazaný uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu a z uvedeného dôvodu došlo aj k späťvzatiu žaloby, lebo žalobcom bolo vydané bezdôvodné obohatenie. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo 17/2009 z 23.11.2011 rieši celkom inú situáciu, než je v posudzovanej veci. V tejto súvislosti poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/14/2016, rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom 4Cb/49/2012 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 43Cob/128/2015-366. S tvrdením žalovanej, že žaloba mala byť zamietnutá pre rozpor s dobrými mravmi nesúhlasili poukazujúc na to, že navrhli žalovanej uzatvorenie nájomnej zmluvy i kúpnej zmluvy, ale žalovaná s ničím nesúhlasila. Podľa názoru žalobcov práve postoj žalovanej, ktorá užíva ich nehnuteľnosti a odmieta uzatvoriť nájomnú zmluvu alebo kúpnu zmluvu, je v rozpore s dobrými mravmi. Uviedli ďalej, že na nehnuteľnosti nepostavil stavby, postavil ich tam niekto bez ich súhlasu a proti ich vôli, zabránil im v užívaní nehnuteľností a proti ich vôli s nimi nakladá, preto boli nútení podať žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaná má možnosť kúpiť predmetné nehnuteľnosti od žalobcov za trhovú cenu, môže podpísať aj nájomnú zmluvu za riadne trhové nájomné, čo ale odmieta. Pokiaľ sa žalovaná odvoláva na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/441/2005, 7Co/15/2009 a s nimi súvisiace rozhodnutia Ústavného súdu SR, k tejto argumentácii uviedli, že judikatúra v tomto smere nie je jednotná, ba v súčasnosti je už iná a poukázali napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/75/2012 z 11.12.2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/447/2013, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo 158/2013 a 7MCdo 5/2014. Na základe uvedených dôvodov žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť a žalovanú zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalobca v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej zhodne so žalobcami v 5. a 6. rade poukázal na to, že podanie o ospravedlnení neúčasti žalovanej na pojednávaní konanom dňa 14.11.2016 bolo podané na nepríslušný súd, ktorý o veci vôbec nerozhodoval, a teda konajúci súd sa jej ospravedlnením ani nemohol zaoberať, lebo týmto dokumentom nedisponoval. Okrem toho poukázal na to, že žalovaná je zastúpená vlastnou zamestnankyňou, ktorá nie je jediná, na jej právnom oddelení pracujú aj ďalší zamestnanci, a to JUDr. Zuzana Žatkovičová, JUDr. Jarmila Ferenčíková a vedúca právneho oddelenia JUDr. Elena Kunayová. K námietke žalovanej, že súd zastavil konanie v merite - istine pôvodne uplatnenej žalobe rozsudkom dňa 14.11.2016 bez predchádzajúceho uznesenia o zmene žaloby, žalobca uviedol, že súd rozhodol v súlade s ust. § 145 ods. CSP. Za nepravdivé považoval tvrdenie žalovanej, že žaloba je v rozpore s dobrými mravmi, pretože si vlastník pozemku uplatňuje len zodpovednostné (sekundárne) nároky voči osobám, ktoré mu bránia v užívaní bez toho aby sa zároveň (primárne) domáhal odstránenia protiprávneho stavu, pričom poukázal na skutočnosti uvedené v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 31.7.2009, v ktorom žalovaná uvádza, že „žalobcovia už dňa 30.10.2008 zaslali žalovanej výzvu k uzatvoreniu nájmovej zmluvy a k zaplateniu nájomného, spätne za roky 2006 - 2008. Odporca nakoľko si je vedomý, že pozemky pod budovami sú vo vlastníctve navrhovateľov, mal záujem o mimosúdne vysporiadanie a za týmto účelom sa niekoľkokrát stretol s navrhovateľmi (koncom júna 2008 v priestoroch univerzity a vo februári 2009 v areáli Popradská). Účelom stretnutí s navrhovateľmi bolo dosiahnutie dohody ceny za 1 m² plochy, ako aj upresnenia nevyhnutne užíwanej výmery parc. č. 5489/130, ktorá má výmeru 5.754 m² a nie je budovami zastavaná. Žiaľ k dohode nedošlo“. Z uvedeného je zrejmé, že žalobcovia už v rokoch 2008 - 2009 mali záujem na odstránení protiprávneho stavu, avšak do dnešného dňa k dohode ani k jeho odstráneniu zo strany žalovanej nedošlo. Na základe uvedených dôvodov žalobca v 1. rade navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalovaná reagovala na vyjadrenie žalobcu v 1. rade v odvolacej replike, v ktorej trvala na tom, že JUDr. Čáčková svoju neúčasť na pojednávaní riadne ospravedlnila a spolu s odvolaním zaslala kópiu e - mailu, ktorým svoje ospravedlnenie preukazovala. To, že odbor legislatívno-právny Rektorátu Technickej univerzity v Košiciach (žalovanej) má aj iných zamestnancov s právnym vzdelaním neznamena, že všetci majú v pracovnej náplni právne zastupovanie univerzity a že sú odborne zameraní aj na problematiku nehnuteľností. Uviedla, že Odbor legislatívno-právny má široký záber popisu činnosti a jeho zamestnanci sa špecializujú na jednotlivé okruhy problémov univerzity, pričom JUDr. Čáčková sa špecializovala na nehnuteľnosti. Nie je preto namieste, aby niekto neznalý činnosti odboru posudzoval, či niekto mal, resp. sa nemal zúčastniť pojednávania. K časti vyjadrenia týkajúceho sa právnej úvahy, či ide o späťvzatie žaloby podľa § 144 a nasl. CSP alebo o zmenu žaloby podľa § 139 a nasl. CSP, žalovaná považovala za nesprávny postup súdu, pokiaľ „zastavil konanie v merite pôvodne uplatnenej žaloby“ a trvala na tom, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces podľa ust. § 365 ods.1 písm. a) a b) CSP. Podotkla, že úhrada súm na účty žalobcov bola vykonaná vyslovene z toho dôvodu, že rozsudok nadobudol právoplatnosť a následne bolo podané dovolanie na Najvyšší súd SR, ktoré nemá odkladný účinok; toto bol jediný dôvod úhrad uplatnenej náhrady. V žiadnom prípade nešlo o dobrovoľné plnenie z dôvodu uznania záväzku, pričom bolo na úvahe žalovanej, či a kedy bude požadovať vrátenie uhradených súm aj s ohľadom na to, že konanie stále prebiehalo a „...nemožno hovoriť o bezdôvodnom obohatení až dovtedy, kým súd opätovne nevydá rozhodnutie o uplatnenom nároku“ (uznesenie NS SR sp. zn. 5M Cdo 17/2009 z 23.11.2011). Uviedla, že nikdy nepopierala vlastníctvo žalobcov, ale popierala a popiera výmeru, ktorú si ako „predmet nájmu“ žalobca určil a vypočítal výšku bezdôvodného obohatenia. Žalobca vymenovaním parciel s výmerou uvedenou na LV určil veľkosť pozemkov bez ohľadu na to, či ich žalovaná užíva alebo nie. Žalovaná namieta výmeru parc. č. XXXX/XXX, ktorú užíva len sčasti a vôbec neužíva parc. č. XXXX/XXX. Ak by bol vypracovaný GP za účelom určenia predmetu nájmu a uzatvorenia zmluvy o nájme, určite by zohľadňoval skutočnosť, že parcela č. XXXX/XXX sa nenachádza celá v areáli žalovanej, ale aj u susediacej firmy. Tvrdenie žalobcu, že sa pokúšal dohodnúť a žalovaná neprejavila záujem o usporiadanie vlastníckych či nájmných vzťahov, sa nezakladá celkom na pravde. Aj žalovaná mala záujem sa dohodnúť, ale dohoda znamená, že by jej výsledok mal byť prijateľný pre obidve strany a ak niekto trvá bez zmien na svojich podmienkach, zákonite nemôže dôjsť k dohode. Okrem toho žalovaná v r. 2014 ponúkala žalobcovi vydanie nehnuteľností, na čo nereagoval. Žalovaná bola prístupná jednaniam a uzavretiu dohody, ale žalobca má do dnešného dňa záujem len na vlastnom finančnom vyjadrení užívania pozemkov, a nie napr. ich vrátení. Žalovaná namietala voči požadovanej výške nájmu, resp. výške kúpnej ceny nehnuteľností, teda aj proti výške a spôsobu výpočtu bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ výška obvyklého nájomného v danom mieste a čase je závislá aj na spôsobe využitia, treba prihliadnúť aj na podstatu (spôsob a rozsah) faktického užívania subjektom, ktorý

sa obohatil (rozsudok NS SR zn. 3Cdo 298/2006). Zdôraznila, že nikdy a nikomu neprenajímala pozemky vo vlastníctve žalobcov, nezískala z toho žiadny majetkový prospech a prenajíma len budovy, ktoré sú v jej vlastníctve. Poukázala ďalej na skutočnosti uvedené v prvotnom vyjadrení, že pozemky sú zapísané v súčasnosti ako zastavané plochy a nádvorja, v čase prevzatia štátom - začiatok výstavby areálu A. XX, mali charakter ornej pôdy (role) a boli v užívaní poľnohospodárskej organizácie, z ktorej boli vyňaté a na základe vydaného stavebného povolenia následne zastavané. Žalovaná pozemky zhodnotila úpravami a vybudovaním inžinierskych sietí (napr. kanalizácia, teplovod, vodovod, telekomunikácie, osvetlenie), z ktorých len teplovodné rozvody sú vedené v majetku žalovanej v obstarávacej cene 145.621,72 € (4.387.000 Sk) od 1.1.1993. Zároveň poukázala aj na existenciu rozhodnutia Pozemkového úradu Košice - mesto zn. 84/92-PÚ, ktorý na základe žiadosti v tom čase oprávnených osôb V. S. a G. S. rozhodol o uplatnenom nároku na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, okrem iných aj na parcelu č. XXXX, z ktorej vznikla parcela č. 5489/130 a ktorá im nebola vydaná z toho dôvodu, že je zastavaná stavbami a stavby bránia poľnohospodárskemu účelu. Aj v tomto prípade sa pri ocenení nehnuteľností vychádzalo z ceny ornej pôdy/roľa. Záverom uviedla, že pozemky žalobcu užívala a mala ich v nerušenej držbe nepretržite od r. 1985, kedy bola ukončená posledná etapa výstavby, toto užívanie nebolo narušené ani v r. 1992 a ani neskôr, kedy sa vlastníci pozemkov, resp. ich dedičia mohli na základe vydaných reštitučných zákonov domáhať sa ich vydania, resp. náhrady za nich. Vzhľadom na uvedené žalovaná podala žalobu o určenie časovo neobmedzeného vecného bremena spočívajúceho v práve neobmedzeného užívania nehnuteľností parc. č. XXXX/XXX, XXXX/123, XXXX/XXX, XXXX/XX, XXXX/XX a XXXX/XX, ktorá je vedená na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11C/205/2016. Navrhla preto napadnutý rozsudok zrušiť a v prípade, že sa tak nestane, žiadala o prerušenie konania podľa ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a preskúmal rozsudok v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil, neodňal stranám sporu (žalovanej) možnosť konať pred súdom a jeho procesným postupom nebolo porušené právo strany na spravodlivý proces, preto odvolanie žalovanej nemožno považovať za opodstatnené a odvolací súd postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa s jeho zákonnými dôvodmi v celom rozsahu. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 6.3.2019 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dv. 215/2.p., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

11. Z ust. § 387 ods. 2 CSP vyplýva, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody.

12. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok obsiahnutých v odvolaní (§ 379 ods. 1, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie podané žalovanou je neopodstatnené a ním uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a úplne zistil skutkový stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami vyplývajúcimi z ust. § 191 a nasl. CSP, pri svojom rozhodovaní sa náležite vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými okolnosťami posudzovaného prípadu, ktoré majú pre rozhodnutie právny význam, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, vyplynuli z prednesov strán alebo v konaní vyšli najavo a dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, spor správne právne posúdil pri primeranej aplikácii ust. § 451 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 OZ, príslušných ustanovení nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2010, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ustanovení § 144, § 145 ods. 1 a 2 a § 146 Civilného sporového poriadku, ktoré aj správne vyložil a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán. Odvolací súd nezistil ani pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán (žalovanej)

alebo právo na spravodlivý proces, odnímajúce žalovanej možnosť konať pred súdom, ani žiadnu z vád konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie.

13. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkazuje na úplné a vecne správne dôvody, na ktorých je preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie založené (§ 387 ods. 1 CSP).

14. Súd prvej inštancie v konaní postupoval v súlade s procesným predpisom, pokiaľ v dôsledku späťvzatia časti žaloby žalobcami v časti istiny a úrokov z omeškania za obdobie od 1.10.2008 do 22.7.2009, konanie v danej časti podľa ust. § 145 ods. 2 CSP zastavil osobitným výrokom v konečnom rozhodnutí (napadnutom rozsudku). Odvolací súd z obsahu spisu má preukázané, že na rozhodnutie o zastavení časti konania boli splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 145 ods. 2 CSP, keďže žalobcovia procesnými úkonmi adresovanými súdu nepochybne prejavili svoju vôľu nepokračovať v konaní, pokiaľ ide o zaplatenie dlžnej istiny a časti úrokov z omeškania, ktoré im, resp. ich právnym predchodcom žalovaná v priebehu sporu zaplatila, pričom žalovaná na výzvu súdu neoznámila svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby (z vážnych dôvodov), ani žiadne námietky. Súd vychádzal zo správneho zistenia, že po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcami predmetom konania zostalo už iba príslušenstvo peňažnej pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ), preto o žalobe v časti jej späťvzatia v ďalšom priebehu sporu meritórne už nekonal, procesný postup súdu po späťvzatí časti žaloby bol v úplnom súlade so zákonom a nebola týmto postupom žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom, znemožnená realizácia jej procesných práv, ani porušené právo na spravodlivý proces. Neobstojí odvolacia námietka žalovanej, že súd bol povinný pred zastavením časti konania uznesením rozhodnúť o zmene žaloby, ktorá je založená na nesprávnej interpretácii právnej normy; zmenou žaloby podľa ust. § 140 CSP nie je, ak žalobca obmedzí svoj žalovaný návrh a bude požadovať menej; takéto podanie je potrebné posudzovať ako čiastočné späťvzatie žaloby v zmysle ust. § 144 a nasl. CSP (pozri Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha: C.H. Beck, 2016, § 140, s. 517).

15. V súlade so zákonom súd posúdil rozhodujúcu otázku omeškania žalovanej s plnením dlžnej sumy titulom vydania bezdôvodného obohatenia, a dospel k správne záveru o dôvodnosti uplatneného nároku žalobcov na úroky z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 OZ, ktoré im priznal odo dňa 23.7.2009 nasledujúceho po doručení žaloby žalovanej až do zaplatenia dlžných súm (istiny), vo výške určenej podľa ust. § 3 v spojení s § 10b nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2010, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

16. Skutočnosti uvedené v odvolaní a odvolacie námietky žalovanej nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého rozsudku a nie sú spôsobilé spochybniť správnosť skutkových záverov (skutkových zistení) súdu prvej inštancie uvedených v odôvodnení rozsudku alebo právnych záverov, na ktorých je preskúmané rozhodnutie založené. Pokiaľ žalovaná v podanom odvolaní namieta, že žalobcom dlžnú istinu prisúdenú právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 23C/192/2009-111 z 9.9.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/103/2011-148 z 27.6.2012, následne zrušeným uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 288/2013-259 z 3.10.2013, neplnila dobrovoľne, táto argumentácia nie je opodstatnená. Odvolací súd poukazuje na to, že záväzok žalovanej splnením dlhu zanikol (§ 559 ods. 1 OZ) a nemožno súhlasiť s jej tvrdením, že by nemala vôľu plniť dlh iba preto, že plnila na základe príkazu uloženého súdnym rozhodnutím. Ak totiž dlžník plní na základe súdneho rozhodnutia, teda bez priameho donútenia, robí tak buď preto, že rozhodnutie považuje za správne alebo pod psychickým donútením. Nejde však o prípad, že by dlžník nemal vôľu plniť. Súdne rozhodnutie je síce dôvodom, prečo je plnenie protistrane dobrovoľne poskytnuté, avšak plnenie nestráca preto povahu vôľového aktu, teda - aj keď psychicky, nie však bezprávne vynúteného právneho úkonu (pozri Macur, J.: Problémy vzájomného vzťahu práva procesného a hmotného, Brno, Masarykova univerzita 1993).

17. Odvolacie námietky žalovanej, ktorými spochybňuje správnosť právneho záveru o získaní majetkového prospechu v podobe bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 1 OZ užívaním nehnuteľností žalobcov v rozhodnom období bez nájomnej zmluvy, či inej dohody o užívaní, a tiež aj správnosť určenia výšky nároku súdom prvej inštancie, môžu mať právny význam iba v prípadnom spore žalovanej proti žalobcom, v ktorom by sa domáhala vrátenia zaplatených súm na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, titulom plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

V danom spore však tieto námietky vzhľadom na späťvzatie časti žaloby žalobcami nie sú relevantné, nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého rozsudku a neodôvodňujú prijať iné rozhodnutie v prospech žalovanej.

18. Skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú ani záver, že by žalovanej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP tým, že súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 14.11.2016 v jej neprítomnosti.

19. Pod odňatím možnosti konať pred súdom, resp. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., od 1.7.2016 podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP], treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho sporu procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

20. O naplnenie odvolacieho dôvodu upraveného v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP ide vtedy, ak súd neumožnil strane sporu vykonať v priebehu konania práva priznané jej procesným predpisom, a to najmä právo byť vypočutý, právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, navrhovať dôkazy a vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom súdu klásť v rámci výsluchu účastníkom (svedkom) otázky a tiež právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 1 a 4, § 123, § 126 ods. 3, § 131 O.s.p.). Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu procesných práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver, že celé konanie sa javí byť nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania, okrem iného tiež i z hľadiska následkov nesprávneho postupu a možností jeho zvrátenia. Zároveň platí, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia je len taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 1239 a 1302).

21. Vady konania postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie strán o procesných právach a povinnostiach a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na rozhodnutie, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je také porušenie práv strany sporu, v dôsledku ktorého strane bola odňatá možnosť konať pred súdom (napr. nedostatok vyznenia strany o pojednávaní súdu vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bola strana sporu vylúčená z prednesu, z práva oboznámiť sa s dôkazmi, vyjadriť sa k dokazovaniu a pod., rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania, rozhodnutie sporu v neprítomnosti účastníka, i keď pre to neboli splnené podmienky, a pod.

22. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

23. Súd na prejednanie veci samej spravidla nariadi pojednávanie (§ 177 ods. 1 CSP), na ktoré predvolá zástupcu strany; stranu sporu predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch (§ 178 ods. 1 CSP). Nevyhnutnosť nariadenia pojednávania pri rozhodovaní veci samej je vyjadrením zásady ústnosti a bezprostrednosti konania. Strana sporu má právo zúčastniť sa na pojednávaní súdu, nie je to však povinnosťou strán, ktorým nič nebráni v tom, aby svoje procesné práva vykonali inak ako svojou účasťou na pojednávaní. Konať so súdom bezprostredne a ústne nie je povinnosťou strán, no na druhej strane

ak je im nariadením pojednávania daná možnosť konať bezprostredne a ústne na pojednávaní, má strana sporu právo zúčastniť sa na každom nariadenom pojednávaní. Pojednávanie nie je len nástrojom na uspokojenie ústavných práv strany konania, ale je i najefektívnejším nástrojom jeho koncentrácie, ktorý nasleduje písomným nástrojom vyjadrením v ust. § 167 CSP (doručovanie žaloby a vyjadrení pred nariadením pojednávania). Preto stranám zásadne musí byť umožnené, aby v prípade, ak vo veci bolo nariadené pojednávanie, mohli na prvom pojednávaní predniesť svoje skutkové tvrdenia, poprieť skutkové tvrdenia protistrany, navrhnúť vykonanie dôkazov, vyjadriť sa k návrhom druhej strany a vzniesť hmotnoprávne námietky.

24. V ust. § 157 ods. 1 CSP zákon ukladá súdu povinnosť, aby vec rozhodol rýchlo a hospodárne, spravidla na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je potrebné z uvedeného dôvodu vnímať ako výnimku zo všeobecného pravidla, že vec sa má rozhodnúť na prvom pojednávaní. Odročenie pojednávania podľa zákonnej formulácie je možné len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť odročené z dôvodu neprítomnosti strany alebo jej zástupcu iba na návrh strany, a to z dôležitých dôvodov, ak zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť (§ 183 ods. 1 a 2 CSP). Podľa Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v sporovom konaní nie je prítomnosť strany na pojednávaní podmienkou prejednania a rozhodnutia veci.

25. Z obsahu spisu a preskúmaním procesného postupu súdu odvolací súd nezistil naplnenie zákonného predpokladu pre odročenie pojednávania nariadeného na deň 14.11.2016, na ktoré sa poverená zást. žalovanej nedostavila a bola naň riadne a včas predvolaná, pričom z tvrdení žalovanej vyplýva, že návrh na odročenie pojednávania adresovala a doručovala vecne nepríslušnému Krajskému súdu v Košiciach, a nie konajúcemu súdu, ktorý žiadosť žalovanej na pojednávaní 14.11.2016 nemal k dispozícii, nemohol preto ani posudzovať jej (ne)dôvodnosť a dôležitý dôvod na odročenie termínu pojednávania a pre postup podľa ust. § 183 CSP tak nemal preukázaný. V danej veci boli preto splnené zákonné podmienky na prejednanie a rozhodnutie sporu v neprítomnosti žalovanej na pojednávaní dňa 14.11.2016 a procesným postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a preto ani odvolací dôvod podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP v prejednávaní veci nie je dôvodne uplatnený.

26. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže žalovanou podané odvolanie z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je neopodstatnené, odvolací súd poukazujúc i na dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje, napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

27. Odvolací súd nezistil zákonné dôvody na prerušenie konania v prejednávaní veci v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP, ani podľa ust. § 164 CSP do právoplatného rozhodnutia v spore vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 11C/205/2016, v ktorom sa nerieši prejudiciálna otázka významná pre rozhodnutie v danom spore (žalovaná ju v odvolaní ani neoznačila). Z uvedeného dôvodu odvolací súd návrh žalovanej na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

28. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná vzhľadom na svoj neúspech v odvolacom konaní nemá právo na náhradu trov a žalobcovia v 1., 5 a 6. rade mali v odvolacom konaní plný úspech, preto im odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v celom rozsahu s tým, že o jej výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Úspešným žalobcom v 2., 3. a 4. rade však žiadne trovy v odvolacom konaní preukázateľne nevznikli, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).